

مجموعه فعالیت‌های آموزشی

برای کودکان ۴/۵ تا ۵ سال

نقاشی

دبیر و طراح مجموعه: نبی‌الله صادقیان

مؤلفان: کیومرث سلطانی‌ابهری

با همکاری شیرین برزین، ترانه فرصت، سیده عاصمه رستم‌کلایی

تصویرگر: بهنام خیامی

سرشناسه: سلطانی ابهری، کیومرث، ۱۳۴۳
عنوان و نام پدیدآور: مجموعه فعالیت‌های آموزشی برای کودکان ۴/۵ تا ۵ سال:
نقاشی/ نویسنده کیومرث سلطانی ابهری؛ دبیر و طراح مجموعه نبی‌الله صادقیان؛
با همکاری شیرین برزین، ترانه فرصت و سیده‌عاصمه رستم‌کلایی؛ تصویرگر بهنام خیامی
مشخصات نشر: تهران: میچکا، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ۲۸ ص، مصور (رنگی)
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۱۴-۹۶-۹
موضوع: آموزش و پرورش دوران اولیه کودکی
شناسه افزوده: صادقیان، نبی‌الله، ۱۳۳۷
شناسه افزوده: برزین، شیرین، ۱۳۵۲
شناسه افزوده: فرصت، ترانه، ۱۳۳۶
شناسه افزوده: رستم‌کلایی، سیده‌عاصمه، ۱۳۴۹
شناسه افزوده: خیامی، بهنام، ۱۳۵۲، تصویرگر
رده بندی کنگره: LB ۱۱۳۹/۲۳
رده بندی دیویی: ۳۷۲/۲۱
شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۹۵۳۲۰

انتشارات میچکا

آدرس: تهران، میدان ادب، خیابان فخر رازی،
خیابان شهید وحیدنظر، پهن بست فرزانه، پلاک ۱۰، طبقه ۴
www.nichkapub.com

مجموعه فعالیت‌های آموزشی برای کودکان ۴/۵ تا ۵ سال: نقاشی

نویسنده: کیومرث سلطانی ابهری

دبیر و طراح مجموعه: نبی‌الله صادقیان

تصویرگر: بهنام خیامی

چاپ اول: ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۱۴-۹۶-۹

قیمت: ۲۴۰۰۰ تومان

مجموعه فعالیت‌های آموزشی (فعالیت‌های یاددهی - یادگیری) برای کودکان ۲ تا ۶ سال در پاسخ به نیاز والدین، مربیان مراکز پیش‌دبستانی و علاقه‌مندان به حوزه‌ی آموزش در این سنین طراحی و آماده شده است.

این مجموعه از ۸ بسته‌ی آموزشی برای کودکان ۲ تا ۲/۵ ساله، ۲/۵ تا ۳ ساله، ۳ تا ۳/۵ ساله، ۳/۵ تا ۴ ساله، ۴ تا ۴/۵ ساله، ۴/۵ تا ۵ ساله، ۵ تا ۵/۵ ساله و ۵/۵ تا ۶ ساله تشکیل شده است. در هر بسته‌ی آموزشی ۱۰ عنوان کتاب وجود دارد که شامل یک جلد راهنمای عمل برای مربیان و والدین و ۹ جلد کتاب برای کودکان می‌باشد.

• کتاب راهنمای عمل ضمن آشناسان والدین و مربیان با ویژگی‌های رشد و نحوه‌ی ارتقاء همه‌جانبه‌ی آن در هر سطح سنی کودک، به نحوه استفاده و پیگیری از جام فعالیت‌های آموزشی پیش‌بینی شده در کتاب‌های کودک می‌پردازد.

• ۹ جلد کتاب آموزشی کودکان با عناوین قصه‌بازی، شعر، نقاشی، کاردستی، نمایش خلاق، مهارت‌های زندگی، مهارت‌های تفکر و فعالیت‌های علمی وجود دارد که در هر کدام ۱۰ فعالیت آموزشی به همراه دستورالعمل پیش‌بینی شده است.

بین فعالیت‌های کتاب‌های ویژه کودک در هر بسته آموزشی (۱۰ فعالیت آموزشی) برای یک گروه سنی و همین‌طور در سطح ۸ بسته آموزشی (۷۲۰ فعالیت آموزشی) ارتباط همه‌جانبه و منسجمی وجود دارد. توضیح بیشتر این که عناوین فعالیت‌های کتاب‌های قصه، شعر و ... برای همه گروه‌های سنی ذکر شده مشترک بوده و بر اساس نیازها و اولویت‌های کودکان انتخاب شده است. این عناوین عبارتند از: بدن من، خانواده، وسایل، خوراکی‌ها، محیط اطراف، جانداران، زمین و آسمان، گل، سفر و وسایل ارتباط جمعی.

در واقع می‌توان گفت ابعاد این عناوین در همه‌ی کتاب‌ها تکرار شده و دست‌مایه‌ی فعالیت‌ها قرار گرفته است، این عمل باعث می‌گردد که یادگیری واقعی و مؤثر در کودکان با تمرین و تکرار به صورت‌های مختلف اتفاق افتد، باید دانست یادگیری عمیق در کودکان زمانی تحقق می‌یابد که یک موضوع از زوایای مختلف مورد توجه قرار گیرد.

در پایان لازم می‌دانم از مؤسسه رشد و توسعه برنامه‌ریزی آموزشی فروغ، انتشارات مبتکران، کلیه همکاران محترم که در تهیه این مجموعه همکاری و مساعدت‌های لازم را با این جانب داشته‌اند، تشکر و قدردانی نمایم و امیدوار باشم که این مجموعه مورد توجه والدین، مربیان و فرهیختگان عرصه آموزشی قرار گیرد و پدید آورندگان از نظرات ارزشمند ایشان بهره‌مند گردند.

دیر و طراح مجموعه

روانشناسان، نقاشی را در ردیف بازی های کودکان قرار می دهند که از فرایند آن، کودک به برخی نیازهای اساسی برای رشد و پرورش خود پاسخ می دهد و آن را وسیله ی رشد عاطفی و ذهنی کودک می دانند. گرچه نقاشی کودک در این سن به بازی شباهت دارد، اما او با انجام آن با دنیای درون و جهان پیرامون خود ارتباط جدی برقرار می کند و از این طریق پدیده ها را بهتر درک می کند. کتاب حاضر، مجموعه ی فعالیت برای نقاشی، مناسب سن ۴/۵ سال است که به هدف رشد برخی مهارت های ضروری زندگی و آشنایی با بعضی مفاهیم زیبا شناختی تدوین شده است. هیچ یک از این ده فعالیت می تواند جایگزین فعالیت های آزاد کودک در ترسیم نقاشی مورد دلخواهش باشد. چرا که کودک از طریق انجام نقاشی آزاد، به شکل کاملاً طبیعی به نیازهای خود پاسخ مناسب می دهد و لازم است هرگز مانع انجام آن ها نشده و در آن دخالت نکنیم.

کودک به کمک این فعالیت ها با تجارب تازه ای در زمینه ی مفاهیم اساسی، حوزه های متفاوت حرکتی، عاطفی، ذهنی، کلامی و اجتماعی روبه رو می شود. در انجام فعالیت ها کودک را آزاد بگذارید و تنها در موارد نامک فرمایید که مطمئن هستید کودک تلاش خود را کرده است و به طور قطع از انجام آن بخش ناتوان است.

در این مجموعه سعی شده کودک با مبانی این زبان هنری آشنا شود، تجارب تازه ای را کسب کند و از کسب این تجارب دست اول لذت ببرد. در هیچ یک از این فعالیت ها، محصول پایانی اهمیت ندارد و حُر تولید آن تأکید نشده است. بلکه آن چه مورد تأکید است این ق هایی است که در جریان انجام کار می افتد و توضیحاتی است که در مورد مشاهدات خود بیان می کند. در انجام این فعالیت ها و توضیح مشاهدات درست و غلط، و نتیجه گیری مطرح و ملاک نیست. پس سعی کنید کردها و گفته های او را اصلاح کنید، بلکه اجازه دهید او عمل کند و ساعتی را به خوشی و لذت در کنار هم فعالیت کنید. کودک در این فعالیت محور اصلی انجام کار است و هر اندازه که امکان دارد و خطر جبران نا ای وجود ندارد، انجام کار را به کودک خود واگذار کنید. هر زمان که احساس آمادگی در کودک کردید کار را آغاز و هر بار که در او خستگی بی میلی دیدید کار را در هر نقطه از فعالیت متوقف و ادامه را به وقت دیگر موکول کنید.

در فعالیت بدن من توجه کودک به کل تنه ی آدم جلب می شود و آن را با لباس ها، سر و پا کار بازسازی می کند. با تغییر حالت آستین های پیراهن یا پارچه های شلوار و همچنین با زاویه ی شلوار و پیراهن حرکتی در آدمک ساخته شده تجربه می کند.

در فعالیت خانواده، با واژه ی همسایه و مفهوم آن آشنا شده و به یاد او شکلی را ترسیم می کند. چنانچه صلاح می دانید نقاشی را به همسایه ی مورد نظر در حضور کودک نشان دهید. در فعالیت وسایل، با قیچی، برش کاغذ های رنگی را تجربه می کند و در این فعالیت نقش متممات رنگ ها را زمانی که در کنار یا روی هم قرار می گیرند مشاهده می کند. انجام کولاژ در زمان ها و فرصت های مختلف و اید زیادی دارد از جمله این که شناخت بیشتری از خواص رنگ ها می دهد.

در فعالیت خوراکی ها، کودک با فرم های مختلف سبزی شکل سازی می کند و نقش و تأثیر هر فرم را ترسیم و تجربه می کند، و تأثیر رنگ هر یک را در کار می بیند. به کار گرفتن شکل های متفاوت سبزی در کار فعالیت را افزون تر می کند. از کودک بخواهید تا تأثیر جابه جایی ها را ببیند. جابه جایی فرم ها و رنگ ها، ترکیبات نقاشی بسیار مهم هستند. در فعالیت محیط اطراف کودک به نقشه ی محلی خانه ی خود توجه کند. ترسیم آن را با موادی ساده تجربه می کند. کودک نیازی ندارد شکل خانه را شبیه خانه بازسازی کند، بلکه فقط رنگی را به عنوان و نشانه ی خانه بر روی صفحه ی کار قرار می دهد. همین طور در باره سایر اماکن، کودک هر قدر دقت بیش تری در مشاهدات خود داشته باشد جزئیات بیش تری در نقشه اشاره می کند.

در فعالیت جانداران، مانند فعالیت خوراکی ها، کودک با فرم ها و رنگ های متفاوت برگ ها، شکل سازی می کند. در پایان انجام فعالیت توسط کودک مشاهده ی کتاب برگ ها از انتشارات کانون پرورش فکری کودک نوجوانان می توان ایده بخش مناسبی برای کار بعدی باشد. ولی مراقبت کنید که کتاب، کودک را به کپی کاری و ا ندارد.

در فعالیت زمین و آسمان کودک تأثیرات تراوش رنگ در آب را مشاهده می کند و حالت های مختلف مطرح شده را تجربه می کند. رابطه ی آب و رنگ در تجارب نقاشی با آب رنگ می تواند برای کودک مهم باشد. همچنین فرصت خوبی است که کودک تجربه ی ترکیب رنگ را داشته و روابط را کشف کند.

در فعالیت وسایل ارتباط جمعی توجه کودک به جای شکل یک تصویر، به رنگ تصاویر جلب می شود و از آن برای کار خود استفاده می کند. این فعالیت نوشته های مجله هم می تواند به عنوان بافت و رنگ به کار رفته شوند.

در فعالیت مشاغل کودک به پدیده ی چشمک زدن ستاره و اتفاقات نوری توجه می کند. چنانچه از تعلق های رنگی که به صورت قطعات مختلف در پشت مقوا قرار می گیرند استفاده شود برای کودک تجارب رنگی عالی به همراه خواهند داشت. می توانید از میز شیشه ای نیز استفاده کنید. در حالتی که نور از زیر می تابد. کودک در این حالت می تواند تأثیر روی هم قرار گرفتن تعلق ها را ببیند و در فعالیت سفر کودک تأثیر تکان های ماشین را در کنترل مدادی می بیند و بافتی که در نهایت تولید می شود می تواند برای کودک معنادار باشد.

اکثر فعالیت ها، کودک را به یک حالت قانع نکند بلکه تغییر حالت های ایجاد شده و مشاهده ی حالت های مختلف در کار می تواند تجارب بیش تری برای کودک به دنبال داشته باشد. اگر چه فرایند کار مهم است. با در صورت تمایل کودک، می توانید برخی آثار را بر روی صفحه با چسب ماتیکی مطابقت کنید.